

მსოფლიოში ინსულტს მხოლოდ ასე მკურნალობენ

უკანასკნელი მონაცემებით, მსოფლიოში ყოველ ორ წამში ერთ ადამიანს ემართება ინსულტი, ხოლო ყოველ ხუთ წამში ამ პათოლოგიით ერთი ადამიანი კვდება.

ინსულტი, თავის ტვინში სისხლის მიმოქცევის მრვავე მოძლა, შრომისუნარობის ყველაზე ხშირი მიზეზია, სიკედლის მიზეზებს შორის კი მეორე ადგილს იკავებს.

ინსულტის ფრის ძალაზ მნიშვნელოვნები დროული დაბარება. დღეს მთელ მსოფლიოში მას თანამედროვე, თუმცა უკვე კარგად ნაცადი მეთოდებით მეტრნალობენ, რომელიც ქირურგიის ეროვნულ ცენტრშიც ფაინერგა. წელიწადზე მეტია, რაც აქ ამოქმედდა საქართველოში ერთაცერთი ინსულტის ცენტრი.

თანამედროვე მიღმომა

დღეს ინსულტიანი პაციენტები მთელ მსოფლიოში ინსულტის ცენტრებში გადაჰყავთ. აქ, სისტემურ ინტრავენურ თრომბოლიზისთან ერთად, საჭიროების შემთხვევაში ტარდება ენდოვასკულური თრომბექტომია ანგიოგრაფით. შეგიძლიათ, ყველა ეს სერვისი ქირურგიის ეროვნულ ცენტრში მიიღოთ.

პაციენტის ცენტრში მიყვანისთანავე ადგენენ ინსულტის ტიპისა და გენეზს. შემთხვევათა უმეტესობა (85%) იშემიურია, იშემიური ინსულტის სამკურნალოდ კი, ყველა თანამედროვე გაიდლაისის მიხედვით, ტარდება სისტემური ინტრავენური თრომბოლიზის ან ენდოვასკულური თრომბექტომია. მეთოდს პაციენტის მდგომარეობისა და ჩვენების მიხედვით ინდივიდუალურად არჩევენ.

თრომბოლიზისი

თრომბოლიზისი თრომბის დაშლას ნიშნავს. ამ მეთოდით იშლება ტვინის სისხლძარღვში ჩაჭედილი თრომბი და სისხლის მიმოქცევა აღდგება. პროცედურისთვის იყენებენ პრეპარატ აქ-

ტილიზეს, რომელსაც ინსულტის განვითარებიდან ოთხსაათნახევრის განმავლობაში შეუძლია თრომბის დაშლა. ამ ხნის შემდეგ მისი გამოყენება აზრს კარგავს, ამიტომ აუცილებელია, პაციენტი რაც შეიძლება მალე მოხვდეს სამედიცინო დაწესებულებაში. რაც უფრო ადრე დაინტენება თრომბოლიზისი, მით უკეთესი იქნება შედეგი.

თრომბექტომია

თრომბექტომია მცირეინვაზიური ჩარგვაა: ბარძაყის არტერიოდან მიღდომით კაროტიდული აუზიდან აცილებზე თრომბს, რომლითაც კონკრეტული სისხლძარღვია დაბშული. ამის შემდეგ სისხლძარღვი სრულფასოვნად აღდგება.

2017 წელს მოქმედი გაიდლიანებით, ქირურგიული ინტერვენცია ინსულტიდან 6 საათში უნდა მიხდეს, მაგრამ 2018 წლის დასაწყისში, ორი დღი საერთაშორისო კვლევის — DEFUSE-3-სა და DAWN-ის — მონაცემების საფუძვლზე, დამატებითი კრიტერიუმებით შერჩეულ პაციენტებთან ეს დრო 24 საათამდე გაიზარდა. ეს იმას ნიშნავს, რომ რეგიონებში მყოფ ადამიანებსაც ექნებათ დრო, ინსულტის ცენტრში შესაბამისი დახმარება მიიღონ.

უახლესი პკარატურა

ქირურგიის ეროვნულ ცენტრში უახლესი, საუკეთესო მონაცემების მქონე აარატურა დგას. ინსულტის ცენტრში გამოკვლევები და სამკურნალო პროცედურები SHIMADZU-ს ორმკლავიანი ანგიოგრაფით — თრონის B12-ით ტარდება. ეს აპარატი ერთადერთია რეგიონში და უნიკალური იმურაციების ჩატარების შესაძლებლობას იძლევა.

ძალზე დახვეწილია თრომბექტომიის შესასრულებელი Penumbra-ს სისტემა, რომელიც მთელ მსოფლიოში ყველაზე ეფექტურად მიიჩნევა. სხვებზე სამოთხვერ ძვირია, მაგრამ შედეგიც გაცილებით უკეთესი აქვს.

ინსულტის შემთხვევაში: ზურაბ ასალავა, ნერვოლოგი; ზოგიერთი მიზანისადან ინდერვენული ცენტრი

განსაკვლევა

თუ ადამიანს მწვავედ გამოულინდა შემდეგი სიმპტომები:

- ▶ სხის ასიმეტრია;
- ▶ მეტყველების გაძნელება ან მხეცველების დაბინდვა;
- ▶ ხელის ან ფეხის სისუსტე ან დაბუკება,

— ფაუკოვნებლივ გადაიყვანეთ

ინსულტის ცენტრში, სადაც მას თანამედროვე მეთოდით უმკურნალებენ და ამით სიცოცხლესა და შრომის უნარს შეენარჩუნებენ.

საქართველოში ინსულტს სრულყოფილად და თანამედროვედ მხოლოდ ქირურგიის ეროვნულ ცენტრში მკურნალობენ.

